

tiplicandum est valde bonus, in diuisione autem tædiosus volo igitur vt in multiplicatione quæras numerum primum à sinistra & hoc in fronte tabulæ, & primum multiplicatoris in latere sinistro, quod occurrit in area cõmuni est quod prouenit sub denominatione dicta superius quoniã gradus faciunt gradus, & in minuta minuta, & ego ponã tabulã breuem super hoc: deinde illo remanente in in superiore parte tabulæ, quare à latere alteram denominationem & quod occurrit in communi area pone, deinde quare aliam sub eodem, & ita deinceps: post quare etiam secundum numerum multiplicandi in fronte tabulæ, & omnes sigilatim multiplicatoris in latere dein aggrego proiciendo vt in primo modo & est exemplum: volo multiplicare Gra. 13. Min. 44. secun. 10. Ter. 33. per Secun. 45. Ter. 30. facio vt in Figura duco secundas 46. In omnes Figuras superiores

Gra.	Min.	Secun.	Ter.	Quar.	Quin.	Sex.
13	44	10	33			
		45	30			
	9	45				
		33	0			
			7	30		
		6	30	24	45	
			22	0		
				0	0	
					16	30
	10	25	0	0	1	30

quærendo productum in area communi sub 45. secund. & inuenio in directo 13. Min. 9. secund. 45. & in directo Min. 44. secund. 33. Ter. 0. & ita dereliquis, & tandem fit summa Min. 10. secund. 25. Ter. 0. Quar. 0. Quin. 1. Sex. 30.

9 Exemplum diuisionis volo diuidere Min. 10. Secun. 25. per Secun. 45. Ter. 30. quæro igitur sub diuisore 45. propinquius diuidendo qui fuit 10. Min. 25. secund. in area & inuenio 9. 45. duco 13. quod est è latere in 45. 30. & exit Gra. 0. Min. 9. sec. 51. Ter. 30. per regulam præcedentem, deduco, ex minutis 10. sec. 25. supersunt sec. 33. Ter. 30. quæro proximo minorem qui est 43. 0 sub diuisore 45. in cuius directo inuenio Min. 44. deduco 44. in 45. 30. & fiunt 33. 22. demo ex 33. 30. remanent Ter. 8. quæro proximius in area sub 45. & inuenio 7. 30. in directo 10. duco 30. in 10. fit 5. addo ad 7. 30. fit 7. 35. deduco ex 8. fit 25. quar. quæro proximius sub 45. & inuenio 24. 45. in directo 33. duco 33. in 30. exeunt quin. 16. Sex. 30. addo ad 24. 45. fiunt 25. Quar. 1. Quin. 30. Sex. Et ita hoc differt insensibiliter à Min. 10. Secundo 25. cum prioribus additum, & scias quod non tantum utimur in calculationibus, diuisione sed frequenter multiplicatione, nec præcisio in his quæritur sed valde propinquum, vt non differat à quæsito sensibiliter.

Et nunc ponam tabulam multiplicationum, ex qua etiam quid in diuisione proueniat non erit difficile intelligere, ponam igitur primum numerum tabulæ deinde secundum quid sit.

Clara est igitur multiplicationis regula, si igitur diuidantur Min. Secundo per Gra. exhibunt Secun. & si diuidantur Min. Secun.

Gra. in Gra.	Sig.	Gra.
Gra. in Min.	Gra.	Min.
Gra. in Secun.	Min.	Secun.
Gra. in Ter.	Secun.	Tert.
Gra. in Quar.	Tert.	Quar.
Gra. in Quin.	Quar.	Quin.
Gra. in Sex.	Quin.	Sex.
Gra. in Sept.	Sex.	Sept.
Min. in Min.	Min.	Secun.
Min. in Secun.	Secun.	Tert.
Min. in Ter.	Tert.	Quar.
Min. in Quar.	Quar.	Quin.
Min. in Quin.	Quin.	Sex.
Min. in sex.	Sex.	Sept.
Min. in sept.	Sept.	Octaua.
Secun. in Secun.	Tert.	Quarta.
Secun. in Ter.	Quar.	Quinta.
Secun. in Quar.	Quin.	Sex.
Secun. in Quin.	Sex.	Sept.
Secun. in sex.	Sept.	Cctaua.
Secun. in sept.	Octa.	Nona.
Tert. in Ter.	Quin.	Sex.
Ter. in Quar.	Sex.	Sept.
Ter. in Quin.	Sept.	Octaua.
Ter. in sex.	Octaua.	Nona.
Ter. in sept.	Nona.	Decima.
Quar. in Quar.	Septima.	Octaua.
Quar. in Quin.	Octaua.	Nona.
Quar. in sex.	Nona.	Decima.
Quar. in sept.	Decima.	Vndecima.
Quin. in Quin.	Nona.	Decima.
Quin. in sex.	Decima.	Vndecima.
Quin. in sept.	Vndecima.	Duodec.
Sex. in sex.	Vndecima.	Duodec.
Sex. in sept.	Duodec.	Tertiadec.
Sept. in sept.	Tertiadec.	Quartadec.

per secund. exhibunt Gra. & si Quin. & Sex. diuidantur per Ter. exhibunt Ter. & si per Quin. exhibunt Min. & si per 6. exhibunt Gra. & ita de reliquis proportionaliter prolongaui autem sermonem in hac tabula propter vtilitatem & frequentiam vsus eius.

Tertius modus multiplicandi per sinum est talis, cum enim cognitio arcuum sit per cordam dupli cuius dimidium est sinus vt à Ptolomæo in prima & secunda dictione magnæ compositionis, & ab heber, & aliis, & operatio talis vt demonstraui per Gr. Min. Secun. redderetur tædiosa, reduxit Ioannes de Monte Regio sinum Gra. 60. ad 60000. & ita vnus gradus continet 1000. partes, quæ diuisæ per 60. exeunt 17. ferme, igitur cum diuiduntur gradus exit Min. 0. Secun. 3. Ter. 36. igitur vni minuto respondent Secun. 0. Ter. 3. Quar. 36. quæ etiam ducta per gradus nullam possunt adducere differentiam sensibilem, neque in arcu cuius gradus superius, minuta à latere tabulæ describuntur nec in sinu cuius partes in area ponuntur: quod igitur laboriosissimum erat ducere exempli gratia sinum 27. Gra. 37. Min. in sinum 24. Gra. 17. Min. & diuidere per sinum 45. Gra. 14. Min. non habes nisi ducere 27813. in 24674. fit 686257962. diuidendum per 42598. sinum